

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: у Львові Чарнецького ч. 8.

Чисельна приймають як лист франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложеном оплати поштової.

Редакції не відповідає за зміст від оплати поштової.

Передплата у Львові в бюрі днівників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінції: на цілий рік зр. 2.40 на пів року зр. 1.20 на чверть року „ — 60 місячно . . . „ — 20 Поодинокое число 1 кр.

З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5.40 на пів року зр. 2.70 на чверть року зр. 1.35 місячно . . . „ — 45 Поодинокое число 3 кр.

Додаток до „Газети Львівської“.

Чехи а теперішня ситуація політична.

Чим ближше надходить час, в котрім теперішнє так сказати би провізоричне правительство в нашій монархії має бути заступлене дефінітивним, тим більше висуває ся на порядок денний чеська справа т. е. справа якогось такого упорядкованя відносин в Чехії меж Чехами а Німцями, щоби остаточно в нашій монархії прийшло до якогось спокою і була дана можливість займатися в парламенті з цілим спокоєм життєвними справами держави і не марнувати часу на спинаючий все і всіх томлячий борбі партійній, котру головно піддержують Молодочехи. Чи робить ся щось в тім напрямі, щоби ту борбу усунути, трудно наразі сказати, хоч з того, що ся справа єсть одною з тих найважнійших, на котрі нове, дефінітивне правительсто мусіло би звернути цілу свою увагу, можна догадувати ся, що оно вже завдалегідь приготує собі ґрунт, так, щоби опісля при перенятю жерми державної не стрітати бодай від разу, на самім початку великих трудностей. Уже говорять о знесеню стану облоги в Празі, і то вже в найближшій часі, говорять також о заіменованю для Чехії окремого міністра і кажуть, що ним має стати кн. Кароль Шварценберг; у Відні перебуває тепер також намістник Чехії ґр. Тун, котрий очевидно буде міг дати найліпші поясненя і директивы, як і що треба робити, щоби сю справу остаточно залагодити.

О що-ж властиво розходить ся Чехам? Чого они хотять і домагають ся? Говорять ся багато о чеськім праві державнім і о згоді

Чехів з Німцями, а то все дасть ся коротко сказати слідующими словами: Чехи хотіли би подібно як Угорщина ставовити самі про себе окрему державу в нашій Монархії, до котрої би належали всі давні краї чеської корони і щоби цісарі австрійські коронували ся на королів чеських. Яка була би тогди згода з Німцями — се вже була би річ меншої ваги. Річ очевидна, що в таким случаю мусіло-би в Австрії прийти хіба до федералізму, серед котрого елемент славянський в нашій державі яко численнійший, став би й важнійшим і сильнійшим, а серед того елементу верховодили би Чехи. Мимо волі насуває ся тут питання, чи серед такого федералізму ми Русини вийшли би добре, чи зле? На се питання не хочемо відповідати, але кождий, хто лиш трошки глибоше подумає, знайде сам собі дуже легко відповідь.

Що Чехи дійсно думають о самостійній, окремій чеській державі, на той взорець як Угорщина — докажує хоч би й послідна еунунціяція молодоческого посла дра Пацека на зборах виборців в Чаславі. Він вгадавши там промаючий утворити ся новий кабинет сказав: „Нехай діє ся, що хоче, а ми не відступимо від рішучої опозиції, лиш будемо і супротив правительства стоять на дотеперішнім нашим становищі. Лиш тогди відступимо від рішучої нашої опозиції, коли-б мала бути поставлена основа до угоди з нами. Я перекозаний, що коли у нас не проявить ся безсильність, то прийде час, коли будуть переговорювати з нами, бо закутані відносини в Австрії не можна инакше упорядкувати як лиш через порозуміння з королевством чеським. В найближшій часі видамо брошуру о засадах, на яких могло би прийти до справедливої угоди з Німцями. Побачимо, що они скажуть на то“. Др.

Пацек висказав наковець надію, що нарід чеський дожде до коронації свого монарха.

Того, чого домагають ся і мають надію осазнути Чехи, побоюють ся і не хотять допустити Німці і то не лиш Німці австрійські, але й Німці поза границями австрійської держави. Німці австрійські боять ся стратити в Австрії верховодяче становище, тим більше, що они й так вже его тратять, а Німці за границею боять ся панславизму в Австрії, котрий на їх погляд зробив би нашу державу зависмою від Росії і Франції, двох найбільших противників Німеччини. В сім дусі промовляє тепер і німецька праса та остерігає Австрию перед угодою з Чехами, тим більше, що Чехи вже від давна вкокетують не лиш з Росією, але й з Францією, а не давно тому в одній із поважнійших французьких часописей появила ся статія, в котрій докажує ся Французам, що справа чеська єсть справою французькою, значить ся, що Французи повинні підпирати Чехів в їх змаганнях, бо тим способом ослабляють свого противника — Німців.

Voss. Ztg. звертаючи увагу на той голос французької часописи застанає ся насамперед над тим, від якого часу почалась чеська агітація в дусі федералістичнім і каже:

Рік 1848 приніс цілковиту зміну всіх відносин. Угорщина стала домагати ся самостійного, лиш перед своїм парламентом одвічального міністерства; другі краї австрійські мали уложити собі в „конституючій парламенті“ конституцію. І від того часу почалась чеська агітація і чеська перевага. По здушеню угорської революції, Чехи яко урядники мали найбільше значінє. Централізаційна система Баха не відповідала федералістичнім жаданям „країв чеської корони“. Для Чехів було то недогід-

ГОЛОВНА ВИГРАНА.

(Оповіданє з французького).

I. Богатий.

— Листа тягнення міжнародної лютерії!... Головна виграна 500.000 франків! — кликали різні рознощики на бульварі Монмартр.

Альберік Менар вийшов як раз з контори торгівлі білем Каго і Син і спішив скоро — се було одного студеного зимового вечера — до свого мешканя. Коли молодий чоловік почув виблики, сказав до себе:

— Ну, преці раз відбуло ся тягненє!... Від трех літ еволікали... І я маю лос і купив бим собі листу тягнення... Але она коштує 40 су, а за те дістану добру вечерю... Впрочім завтра буде ся листа у всіх газетах!

Тепер вгадав ва свою молодість. Зложивши іспит арілости, не міг дальше учти ся, бо его мати була бідна, отже вступив до контори Каго і Син і тут за 150 франків місячно мусів від рана до ночи писати сухі купецкі листи. Так перебув вже шість літ в конторі! А при тим все це остав таким самим споведююм давнійше! Ян радо ходить він при місячнім світлі по улицах і як часто стає перед витгарскими виставами, подивляючя хорощі оправки книжок! Ян часто відмовить собі цигара, щоби лиш купити китицю фіялків.

Шість літ! Переняти шість красних літ в тім конторнім поросі!

Мрака тамчасом ставала все густійша і ледве можна було розпізнати бліде газове світло в лампах.

З трудом дійшов молодий чоловік стрімкими улицями до свого дому і вийшов на пятий поверх. Але коли хотів всунути ключи до комнатних дверей, почув в сусіднім мешканю одностайний стукіт машини до шитя.

— А що — подумає — если-б я так зайшов на хвилю до моїх сусідів?... Пані Буке вправді не цілком здорова, але тота мала Зое дуже собі миленька.

Він потягнув за дзвінок. Стукіт машини утих, отворили ся двері і на порозі появилася хороша дівчина з нафговою лампою в руці.

— То я, панно Зое, — сказав Альберік майже весело. — Як там вашій мамі?

— Дякую, панне Менар, мамі не гірше. Але ходіть ближше, она буде тішити ся з ваших відвідан.

Сказавши се повела молодця до малої комнатки, невзначайно чистої. В однім куці стояв фотель, на котрім сиділа пані Буке, славна колись в своїй красоти. То була причина, що небішка Буке, каснер одного банку, оженив ся в нею пониню єї убожества. Він був навіть так заглядний для неї, що заборонив єї всяку роботу, щоби зашанувати єї руки. Наслідок того був такий, що по вчасній смерті мужа пані Буке мусіла продати гарні меблі і випровади-

ти ся з своїм маленьким майном до сеї далекої часті міста, де жила з шитя дочка і з процентів від невеличкого свого маєточку. Зое була пильна дівчина, що цілком пожертвувала ся для своєї ведуючої матери і без упину сиділа при машині до шитя.

Альберік був одиноким мешканцем дому, з яким ті жєнщини сходили ся, питаючи его часом в ріаних справах о раду. Се довіре лєстиво молодому чоловікови дуже, однак не можна заперечити, що его притягали і гарні очи Зое.

— Пане Менар — сказала пані Буке, коли молодий чоловік усів — то гарно з вашої сторони, що ви нас відвідуєте. Давнійше, за ліпших часів була-б я вас погостила чашкою чаю... але по смерті мого небіжчика мужа инакше склало ся... Зое чує, як я в ночи кашляю і не допускає, щоби я не пила теплого молока та подає мені его нождого вечера до ліжка... але я радо годжу ся на сю жертву.

— Панна Зое робить дуже добре — відповів Альберік — і для вас мусить то бути великою утіхою, що она вас так заходить.

— Певне, певне — відповіла пані Буке досить сухо і кинула на молодого чоловіка гордий погляд, немов би була княгинєю, — певне, Зое дуже добра і знає наше положенє... Але то властиво не уходить, щоби я говорила о нашій бідности. Я не раз кажу до моєї дочки, що наріканє не личить гордій людині і нічого не помагає.

Для мужчин.

При ослабленю мужескім, хоробі нервів і т. д. свідчить мій ц. к. упр. гальванічний апарат кишеньовий, для власного ужитку знамениті услуги. Поручений найліпше через лікарів всіх держав. Через власти санітарні розсліджений. Нігде нема нічого подібного. Найкрасший винаход новочасний. Проспект а свідочтвами в куверті за маркою 10 кр.

I. АВГЕНФЕЛЬД

Електротехнік і властитель ц. к. привілею. Відень, IX. Türkenstrasse 4. 63

Бюро оголошень і дневників

прймає

О Г О Л О Ш Е Н Я

C. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплектні урядження для стаен і обор.

На жаданє висилаємо катальоги.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файгель

у ЛЬВОВІ, улица Коперніка число 21.

Готель Вікторин

Львів ул. Гетманська

Комнати з постелию від 80 кр. на добу і більше.

Рестаурація в тім сзмім готелю у власнім варяді.

Пиво лиш пільзеньське поручає ласкавим вглядам

I. Войсе

13

властитель готелю рестаурації.

Одинокий галиций фабричний склад інструментів музичних і струн

I. Капраліка

у Львові

поручає всякі інструменти і прибори як також арістони, монопани, дешевше як всюди. 71

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целюїдиновий, течі, шкла, хемікалія найдешевше купити можна впрост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

C. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перецливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплектні урядження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури дянї і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ

Л Ъ В І В ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жаданє висилає ся катальоги.